

Motion till regionfullmäktige

Ta bort avgiften för mammografiscreening

En vanlig dag dör i genomsnitt fyra kvinnor av bröstcancer i Sverige. Fem gånger så många får sin bröstcancer upptäckt. Av dessa lever fyra av fem fortfarande efter fem år. Men det finns stor ojämlikhet i bröstcancervården. Kvinnor med lägre utbildningsnivå löper 30% högre risk att dö av sin bröstcancer jämfört med högutbildade kvinnor.

Screeningprogram och vaccinationsprogram bygger på ett brett deltagande för att vara effektiva och bidra till en jämlik vård. Men den här typen av program har alla ett ojämlikt deltagande och leder också till en ojämlik vård.

Under två år har det i RF:s budget funnits ett mål för att öka deltagandet vid deltagande i screeningprogram. Men det tar emot att nå ett ökat deltagande. En förklaring är att för de som har små eller inga ekonomiska marginaler så kan 100 kronor vara avskräckande. Det är belagt i forskning att små eller låga avgifter är en av de viktigaste faktorerna för högre deltagande. Människor med låga inkomster och utbildning, dåliga kunskaper om hälso- och sjukvården eller som lever i socialt utsatta områden går i mindre utsträckning när de blir kallade till mammografiundersökning. Inte minst eftersom denna grupp också ofta har sämre kunskaper om varför det är viktigt att undersöka sina bröst för att få en tidig diagnos för bröstcancer. Där krävs ett aktivt arbete för att öka deltagandet i områden som har lågt deltagande.

När vi tittar på de erfarenheter och den forskning som finns ser vi att avgiften spelar roll. När Stockholm avskaffade avgiften 2012 steg deltagandet generellt med tre procent. Men i Skärholmen och Spånga-Tensta, vilka är områden som utmärks av att ha en större andel utlandsfödda och med låg socioekonomisk status, var ökningen sex respektive fyra procent vilket är högre än den genomsnittliga ökningen. Den största ökningen relaterat till ålder var i gruppen 65-69 år med 4-5 procent.

Avgifterna spelar roll, och avgifterna fungerar idag som ett styrmedel som faktiskt bidrar till en mer ojämlik vård. Vänsterpartiet vill nå en mer jämlik bröstcancervård. Därför föreslår vi att avgiften för mammografiscreening tas bort i Västra Götalandsregionen.

Med hänvisning till ovanstående föreslås Regionfullmäktige besluta

1. Avgiften för mammografiscreening tas bort i Västra Götalandsregionen.

Trollhättan 2015-04-13

Eva Olofsson (v)

Annette Ternstedt (v)

Carina Örgård (v)

Inger Lilja (v)

Jessica Wetterling (v)

Nadia Moussa (v)